

VYJMENOVANÁ SLOVA

Vyberete si jednu ze šesti her a pomocí kartiček, kamenů, záladných dvojic nebo obrázkových hádanek s dětmi procvičíte vyjmenovaná slova venku a můžete i zjistit, proč výři nesýčují.

Cíl lekce: Děti si procvičí a upevní znalost vyjmenovaných slov pomocí jednoduchých aktivit pro jednotlivce, dvojice nebo skupiny.

Role učitele: Příprava aktivit a pomůcek, pozorování a zapisování posunu jednotlivých dětí během aktivit.

Čas: 20-40 min

Věk: 1. stupeň ZŠ

Místo: okolí školy

Období: celoročně

Pomůcky: přírodniny, kartón, křída, fix, papíry (folie), podložky, pracovní listy

1 PŘÍPRAVA

Na úvod sdílejte se třídou cíle lekce: hledat vyjmenovaná slova venku, vyzkoušet si při učení používat více smyslů, pracovat se skutečnými předměty – vyjmenovanými slovy, pokud to bude možné.

2 VÝBĚR HER

Dle času a zájmu si vyberte hry z nabízených, nebo si vymyslete se třídou své vlastní.

ZÁLUDNÉ DVOJICE

Skupinky hledají v terénu dvojice slov a obrázků na papíře či kartonu. Pro přehlednost může každá skupina hledat kartičky jedné barvy. Poté, co děti najdou všechny kartičky, mohou začít luštit záladné dvojice – přiřazovat správné obrázky ke slovům. Nakonec si mohou vše zkontrolovat s učitelem, či s jinou skupinou.

TVRDÝ a MĚKKÝ KÁMEN

Napište si na papír slova, která chcete venku s dětmi procvičit. Doporučujeme spojit k sobě slova jinak, než je běžné v učebnicích a pracovních sešitech. Ideálně použijte slova, která děti venku mohou vidět, slyšet nebo jinak zažít (sýkora/brhlík, sýček/kulišek, babyka/modřín, hlemýžď/slimák, mšice/myšice, býk/bizon). U slov vynechte písmeno I/Y (papíry můžeme vložit do průhledných desek a tak je ochránit). Pokud je třeba, přidejte obrázky, nebo nechte děti, ať obrázky samy domalují. Pak připravte kameny: na jednu stranu děti dopíšou fixem Y na druhou I, nebo si vytvoří písmena z větvičky či modelíny. A můžete začít doplňovat a vyprávět si o slovech.

KŘÍDOVÉ HÁDANKY

S křídou se dají tvořit obrázkové hádanky. Stačí na chodník, kameny, schody, či prkno namalovat obrázek a děti k němu křídou dopisují příslušné slovo (ve kterém MUSÍ být Y/I: myš, hlemýžď, slimák, lyska, výr). Druhá možnost je psát si slova, ve kterých chybí Y/I, křídou na zem. Děti pak mohou doplňovat Y/I kamenem, větvičkou, nebo je dopsat.

ZÁHADNÉ KAMENY

Akční hledací hra. Na kameny napište „zákeřné dvojice“ slov s I a Y (pykat/pikat, opylovat/opilovat, vir/výr/vír). Skupinky dětí mají za úkol nejprve záhadnou dvojici/trojici najít, následně představit rozdíl mezi slovy ve dvojici pantomimou či divadlem. Pokud se podaří, může si skupina přičíst body za slova a představit dvojice ostatním.

JE V PŘÍRODĚ VÍC I nebo Y?

Skupiny hledají v přírodě přírodniny, které mají I/Y a sepisují je na dva listy papíru. Čeho bude víc? U nás jasně vedlo I.

OHLÉDNUTÍ:

Zeptejte se v kruhu dětí: Co jsem se naučil/a? V jakých slovech jsem nevěděl/a, jestli je i-y a teď to vím? Co bych si ještě potřeboval/a procvičit, abych si byl/a jistější?

TIP: Hra YPSILONIE

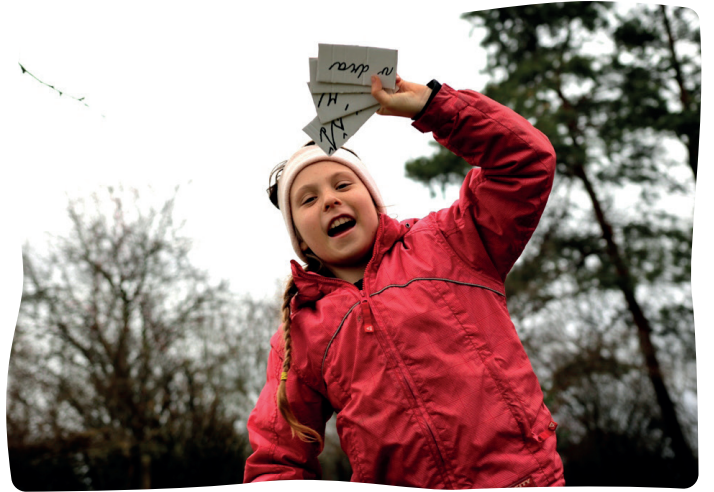
Vyzkoušejte i venku, dá se skvěle hrát (když neprší a nefouká), stačí větší podložka. Pokud je teplo, můžete hrát na spojených deskách velkou kompletní hru. Pokud je chladněji, doporučujeme rychlohry na jednotlivých deskách ve skupinkách. Koho by lákalo vědět víc o HŘE YPSILONIE: <http://new.lorisgames.cz/cs/ypsilonie>.

TIP: Ven se hodí i hravé LOGICO s vkládacími kartami na vyjmenovaná slova. Při práci se slovy nám hodně pomáhalo nakukovat do knihy Výři nesýčkůj, která vysvětluje řadu záludných dvojic. Děti bavila kontrola i v přírodovědných knížkách a určovacích klíčích, byla to jiná hodina češtiny.

TIP: Jak si stanovit cíl a pracovat s důkazy o učení, a jak díky tomu zefektivnit svou výuku, najdete v **kurzu o plánování a hodnocení venku**. Pokud chcete víc inspirace, doporučujeme **videokurz Čeština venku**. Více na www.ucimesevenku.cz/kurzy

CHYBÍ Y NEBO I

L

ŠKA

L

SKA

L

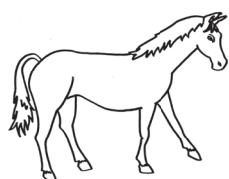
SKA

L

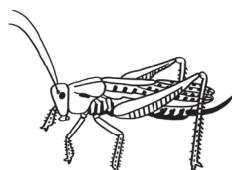
ŠAJ

KOB

LA

KOB

LKA

Viděli jsme venku

CHYBÍ Y NEBO I

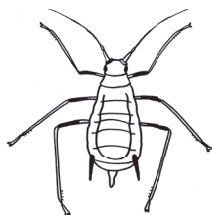
M

Š

CE

MŠ

CE

M

Š

HM

Ž

S

ČEK

V

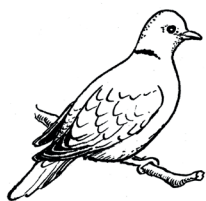

R

Viděli jsme venku

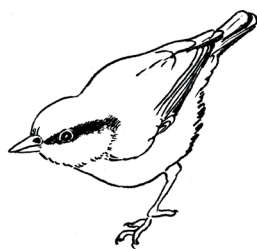
CHYBÍ Y NEBO I

HRDL

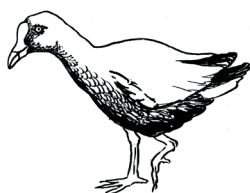
ČKA

BRHL

K

SL

PKA

S

KORA

J

Ř

ČKA

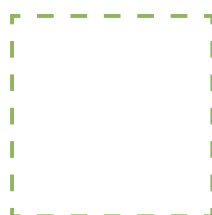
KON

PAS

STEHL

K

Viděli jsme venku

CHYBÍ Y NEBO I

S	KORA	X	BRHL		K
BAB		X	MODŘ		N
HLEM		X	SL		MÁK
MŠ		X	M		ŠICE

CHYBÍ Y NEBO I

B	K	X	B	ZON
S	SEL	X	SV	ŠŤ
M	Š	X	Ž	ŽALA
NETOP	R	X	SLEP	Š